

Raad van de gemeente Beverwijk / Gemeenteraad
Postbus 450
1940 AL BEVERWIJK

documentnummer
UIT-21-73266 / Z-21-78276

team
Sociaal beleid

Beverwijk
11 oktober 2021

uw kenmerk/uw brief van

behandeld door
S. Kuijer

verzonden
27 oktober 2021

onderwerp
Zienswijze Ghazali college

Geachte raadsleden,

Stichting Islamitisch Onderwijs en Opvoeding (SIOO) heeft het voornemen een nieuwe, Islamitische school voor voortgezet onderwijs te stichten in Beverwijk aangemeld bij de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO). De gemeentelijke bevoegdheid bij het oprichten van een nieuwe school beperkt zich tot de mogelijkheid een zienswijze op de aanvraag in te dienen bij het Ministerie van O, C en W.

Omdat wij een nieuwe middelbare school, in toevoeging op het huidige aanbod, onwenselijk achten, hebben wij van die mogelijkheid gebruik gemaakt. Ter informatie treft u deze zienswijze als bijlage aan (INT-21-61891).

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Beverwijk,
de gemeentesecretaris, de burgemeester,

drs. E.R. Loenen

drs. M.E. Smit

Bijlage(n):

- Zienswijze Ghazali college (INT-21-61891)

Zienswijze Ghazali college

Documentnummer INT-21-61891

Beverwijk, 26 oktober 2021

Geachte minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW),

In de gemeente Beverwijk is er een initiatief voor een nieuwe islamitische voortgezet onderwijs school, genaamd het Ghazali College. De initiatiefnemers hebben hiervoor een aanvraag ingediend conform de wet Meer Ruimte voor Nieuwe Scholen (MRvNS) die recent in werking is getreden. Deze procedure biedt de gemeente, waar het initiatief zich wenst te vestigen, de kans om een zienswijze in te dienen. Met dit schrijven maken wij gebruik van deze mogelijkheid omdat wij van mening zijn dat het toevoegen van een nieuwe school voor voortgezet onderwijs aan het huidige aanbod onwenselijk is.

De zienswijze hebben wij opgebouwd aan de hand van de wettelijke (deugdelijkheids)eisen, waarop initiatieven voor nieuwe scholen door u beoordeeld worden, namelijk:

1. Inpassingsmogelijkheden in en gevolgen voor het bestaande onderwijsaanbod;
2. Plaatselijke demografische omstandigheden, waaronder mobiliteit en bereikbaarheid in relatie tot bevolkings- en scholendichtheid en voorgenomen woningbouw;
3. Risico op onderwijsachterstanden en segregatie;
4. Deugdelijkheidseisen.

Daarnaast hebben wij de zienswijze afgestemd en besproken met Stichting Voortgezet Onderwijs Kennemerland (SVOK) en onze buurgemeente Heemskerk. Uit die gesprekken is gebleken dat de gemeente Heemskerk en het SVOK de strekking van de zienswijze ondersteunen.

Ook is de zienswijze schriftelijk gedeeld met de initiatiefnemers. Onze uitnodiging aan de initiatiefnemers om met hen, onder andere over de zienswijze, in gesprek te gaan, is door hen afgeslagen.

1. Inpassingsmogelijkheden in en gevolgen voor het bestaande onderwijsaanbod

Beverwijk/ Heemskerk telt momenteel vier scholen voor regulier voortgezet onderwijs, elk van een ander niveau, namelijk:

- Kennemer Praktijkschool,
- Kennemer College beroepsgericht (waaronder de Internationale Schakelklas (ISK)),
- Kennemer College Mavo,
- Kennemer College Havo/ VWO.

Alleen de laatste locatie staat op Beverwijks grondgebied, maar alle vier de locaties zijn gesitueerd in het grensgebied van Beverwijk en Heemskerk. Dit is tevens het gebied waarvan het Ghazali college heeft aangegeven zich bij voorkeur te willen vestigen.

Leerlingprognose

De landelijke trend in het voortgezet onderwijs betreft een daling van de leerlingaantallen. Dit zien we ook terug in Beverwijk (en Heemskerk) en omliggende gemeenten die deel uitmaken van het voedingsgebied van het Ghazali College. De prognose van de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) laat op termijn duidelijk een verdere daling zien.¹ De hierboven genoemde scholen voor voortgezet onderwijs zijn bezig met een herpositioneringstraject, waarmee zij onder andere hopen deze daling tegen te gaan. Wanneer een verdere en grotere daling doorzet vrezende wij voor nadelige en vergaande gevolgen voor de bestaande scholen.

Wat betreft de leerlingprognose voor het Ghazali College zien we een overlap van de voedingsgebieden Beverwijk (postcode 1946), Zaanstad (postcode 1504) en Amsterdam

¹Bron: [11. Prognose aantal leerlingen in het voortgezet onderwijs - Databestanden - DUO Particulier](#)

(postcode 1062), waardoor bij de prognose het risico aanwezig is op een dubbeltelling van de leerlingen. Daarnaast weten we dat momenteel ook in de gemeente Amsterdam vergelijkbare initiatieven zijn.

Ook hebben we geconstateerd dat het schoolbestuur een 'prijsvraag' op Facebook heeft uitgeschreven voor het aanmelden van ouderverklaringen. Dat is ons inziens niet de manier om te komen tot de ouderverklaringen. Bovendien leiden bovenstaande constatering tot de conclusie dat een reële prognose van het aantal leerlingen dat naar deze school zou gaan op basis van de informatie vrijwel onmogelijk is. Wij willen te allen tijde voorkomen dat gestart wordt met een nieuwe school, die over een paar jaar moet stoppen omdat zij de stichtingsnorm niet heeft gehaald.

Inpassingsmogelijkheden in bestaande aanbod

Het huidige schoolbestuur (SVOK) heeft meermaals contact gehad met het Ghazali College om te onderzoeken of inpassing van het nieuwe initiatief binnen het bestaande aanbod mogelijk is. Het SVOK staat open voor elke leerling, ongeacht zijn/ haar levensbeschouwing en zag mogelijkheden tot inpassing. Het Ghazali College is uitgenodigd om hierover in gesprek te gaan. Ondanks deze uitnodiging heeft het gesprek hierover tot niets geleid.

2. Plaatselijke demografische omstandigheden, waaronder mobiliteit en bereikbaarheid in relatie tot bevolkings- en scholendichtheid en voorgenomen woningbouw

Nieuw op te richten scholen voor voortgezet onderwijs moeten de stichtingsnorm behalen binnen de duur van de onderwijssoort. In het geval van het Ghazali College betekent dit dat de school binnen vier (mavo) en vijf (havo) jaar aan deze normen moet voldoen. Gemeente Beverwijk is binnen deze periode niet voornemens een volume aan woningbouw te realiseren dat zodanig is dat schaarste ontstaat in het huidige aanbod voor wat betreft het voortgezet (islamitisch) onderwijs en een nieuwe school nodig zou zijn. Zoals hierboven beschreven is er op het moment juist sprake van een dalende trend voor wat betreft leerlingaantallen voortgezet onderwijs. Voor een groei aan leerlingen is ruim voldoende ruimte binnen het bestaande aanbod.

Daling van het aantal leerlingen in de regio, het risico van nog meer uitstroom uit bestaande scholen vanwege meer aanbod en mogelijk te hoge verwachtingen met betrekking tot aanmeldingen voor het Ghazali College maakt dat wij het niet wenselijk vinden een nieuwe school, islamitisch of anders, aan het huidige aanbod toe te voegen.

3. Risico op onderwijsachterstanden en segregatie

Locatie

Het Ghazali college heeft aangegeven bij voorkeur gevestigd te worden op de grens met Heemskerk. In dit gebied zijn een aantal wijken waar gemiddeld veel inwoners een lage sociaal economische status hebben. Ook wonen er veel gezinnen en kinderen met een niet-Nederlandse achtergrond en staan in dit gebied vier van de zes Beverwijkse scholen met een bovengemiddelde onderwijsachterstandsscore.²

Dat maakt dat er in dit gebied een verhoogd risico is op onderwijsachterstanden en segregatie. Het feit dat de school alleen leerlingen met een islamitische achtergrond zal aantrekken werkt naar ons oordeel bovendien segregatie in de hand.

Sekse-segregatie, sociale veiligheid en seksuele weerbaarheid

Het Ghazali College geeft aan binnen het onderwijs een (partiële) sekse-segregatie te willen toepassen. In de media heeft het Ghazali College ook aangegeven de islamitische sfeer te willen waarborgen op de school door, onder meer het laten ontbreken van "kuisheidsschennende lessen zoals videobeelden met erotische scenes, jongens met

² www.cbs.nl

meisjes, meisjes met meisjes, jongens met jongens (wie ook met wie).³ In hetzelfde artikel wordt verder aangegeven dat er geen seksuele voorlichting zal plaatsvinden. Het Ghazali College geeft aan hiermee het kuisheids- en zedelijkheidsgevoel van de jeugd te willen beschutten. Deze berichtgeving in de media volgde na een gesprek in het voedingsgebied dat het Ghazali College heeft georganiseerd als onderdeel van de aanvraag procedure. In dit overleg zijn deze kenmerken van het Ghazali College geenszins aan de orde gekomen. Ook in het dan bekende onderwijsplan was dit niet terug te lezen. Wij betreuren het dergelijke kenmerkende informatie via de media te hebben moeten vernemen.

Recent heeft de Onderwijsraad in hun advies *Grenzen stellen, ruimte laten*⁴ aangegeven het zeer ongelukkig te vinden als een school apart lesgeeft aan jongens en meisjes omdat dat bijna nooit op een gelijkwaardige manier kan.

Naar onze mening vergroot het naar sekse scheiden van leerlingen en het ontbreken van enige vorm van seksuele voorlichting bovendien de kans op segregatie en draagt dit niet bij aan het bevorderen van de seksuele weerbaarheid, identiteitsvorming of -ontwikkeling en sociale veiligheid van de leerlingen. Zoals de Onderwijsraad aangeeft moet lesmateriaal passen bij een veilig schoolklimaat en mag het materiaal geen omgeving scheppen waarin leerlingen niet gerespecteerd en geaccepteerd worden.⁵

Onze ervaring van de afgelopen periode leert dat het ontbreken van een gezonde seksuele ontwikkeling tot grote problemen kan leiden. Er is in Beverwijk en Heemskerk sprake van jeugdproblematiek rondom sociale veiligheid en seksuele weerbaarheid. De afgelopen twee jaar zijn gemeenten (Beverwijk en Heemskerk), onderwijs, veiligheids- en jeugdpartners, intensief aan het samenwerken om deze problematiek het hoofd te bieden en een structuur vorm te geven die zodanig preventief werkt dat deze problematiek ook in de toekomst voorkomen wordt. Dit gaat leiden tot een Aanpak complexe jeugd en een blijvende intensieve samenwerking tussen genoemde partijen. Onderdeel van deze aanpak zijn preventieve interventies op het gebied van seksuele weerbaarheid. Ter illustratie: het afgelopen schooljaar is met succes een pilot afgerond rondom seksueel (on)gewenst gedrag en het doorbreken van een taboesfeer hieromtrent. Binnen dit programma zijn onderwerpen als seksualiteit, seksuele ontwikkeling en identiteitsvorming besproken met leerlingen. Het is goed ontvangen door scholen, ouders en leerlingen. Om de problematiek het hoofd te kunnen blijven bieden en de leerlingen goed te ondersteunen bij deze thema's is het van belang dat deze manier van werken geborgd blijft en een doorgaande lijn kent in het voortgezet onderwijs.

De voorgenomen aanpak van het Ghazali College is (in eerste opzicht) tegenstrijdig en daarmee onwenselijk, met de aanpak zoals de afgelopen tijd ontwikkeld is en in gezamenlijkheid met (onderwijs)partners wordt neergezet.

4. Deugdelijkheidseisen

Inhoud van het onderwijs: Burgerschapsonderwijs

Het Ghazali College geeft in haar concept onderwijsplan aan "de kernwaarden van de democratische rechtstaat, bijvoorbeeld vrijheid, religieus pluralisme, deliberatie en inclusie, altijd als uitgangspunt te nemen om de vrede, stabiliteit, welvaart en welzijn te waarborgen binnen de Nederlandse samenleving" en "de kernwaarden van een pluriforme samenleving als wezenlijk onderdeel te beschouwen van het onderwijssysteem".⁶ Tegelijkertijd geeft het Ghazali College aan dat een belangrijk uitgangspunt en aanleiding, van de school de islam is.

De Onderwijsraad schrijft dat de democratische rechtsstaat het uitgangspunt moet zijn voor een onderwijsinstelling en dat levensbeschouwelijke overtuigingen slechts een toevoeging

³ Bron: Noord Hollands Dagblad dd. 3 juli 2021: *Moslimcollege-in-oprichting: Betere integratie door gescheiden onderwijs. Jongens en meiden apart op eigen islam school.*

⁴ ⁵ Bron: [Grenzen stellen, ruimte laten | Advies | Onderwijsraad](#)

⁶ Bron: Bron: Concept Onderwijsplan Ghazali College. Gevonden op: [Concept onderwijsplan / Publicaties | Ghazali College](#)

hierop kunnen zijn, nooit uitgangspunt.⁷ In het concept Onderwijsplan wordt het islamitisch gedachtengoed nadrukkelijk als uitgangspunt beschreven, passend binnen de waarden van een democratische rechtstaat. Dit is naar onze mening niet in lijn met het advies van de Onderwijsraad.

Verder geeft het Ghazali College betreffende seksuele identiteit(vorming) van leerlingen aan: “we hebben het erover gehad en besloten dat ook jongeren uit de lhbt-gemeenschap welkom zullen zijn op onze school. Al keurt de islam homoseksualiteit af.”⁸

Wij achten de identiteitsvorming van kinderen en jongeren van het grootste belang. De tegenstrijdige boodschap van het Ghazali College maakt dat wij ons zorgen maken dat het recht op seksuele vrijheid voor (islamitische) LHBTI-jongeren niet geborgd wordt en bedreiging is van een inclusieve samenleving. De waarden van het Ghazali College lijken hier in strijd te zijn met de democratische waarde van gelijkheid.

Leerlingen die extra ondersteuning behoeven en de voorzieningen daarvoor.

De gemeente vraagt aan haar onderwijspartners om de verbinding met het jeugddomein hoog op de eigen agenda te plaatsen. In het concept onderwijsplan van het Ghazali College staat beschreven op welke manier leerlingen extra worden ondersteund op cognitief niveau en hoe leerlingen “in het bijzonder leerlingen met gedragsproblemen, praktische informatie zullen krijgen met betrekking tot teamwork, verdraagzaamheid, corporatief denken, het belang van studeren, leefstijl en toekomstperspectieven. Er zal ook een mogelijkheid aangeboden worden voor persoonlijke gesprekken waarbij de leerling gerichter geholpen kan worden met concrete adviezen en oplossingen.”⁹ Naast voornoemde ondersteuning bij gedragsproblemen, wordt niet ingegaan op (de aansluiting met) de zorg(structuur) in het geval van psychosociale en sociaal-emotionele problematiek en/of problematiek in de thuissituatie. Op dit moment blijkt niet uit de stukken op welke manier de school zichzelf ziet als een onderdeel van deze structuur of in welke mate een verbinding wordt aangegaan met de externe zorgstructuren.

Om leerlingen goed te kunnen ondersteunen bij hulpvragen en ondersteuningsbehoeften is het van groot belang dat de interne zorgstructuur van scholen op orde is en dat sprake is van een gedegen verbinding en samenwerking met externe zorgstructuren. Ons inziens is het ontbreken van een visie hierop zorgelijk en doet dit vermoeden dat dit onderwerp (nog) onvoldoende aandacht krijgt.

Tot slot

Met deze zienswijze hebben wij onderbouwd waarom wij op dit moment geen nieuwe scholen aan ons huidige aanbod toe willen voegen. Wij verzoeken u om dit mee te nemen in uw beoordeling van het initiatief van het Ghazali College en horen graag terug op welke wijze u dit al niet heeft gedaan. Indien gewenst zijn wij bereid voor een nadere toelichting in een gesprek.

In afwachting van uw reactie,

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Beverwijk,
de gemeentesecretaris, de burgemeester,

drs. E.R. Loenen

drs. M.E. Smit

⁷ Bron: [Grenzen stellen, ruimte laten | Advies | Onderwijsraad](#)

⁸ Bron: Noord Hollands Dagblad dd. 3 juli 2021: *Moslimcollege-in-oprichting: Betere integratie door gescheiden onderwijs. Jongens en meiden apart op eigen islamschool.*

⁹ Bron: Concept Onderwijsplan Ghazali College. Gevonden op: [Concept onderwijsplan / Publicaties | Ghazali College](#)